

N°3 SEPTEMBER 2025

patos

ETT MAGASIN
OM SMÅTT & STORT
I TROLLHÄTTAN
ODR SAMHÄLLSINFORMATION

DIN GUIDE INFÖR
HÖSTENS KYRKOVAL

**VICTORIA
& MATILDA**

Navet i ny kommunikationssatsning

Svenska
kyrkan

LIVET EFTER PATOS

MER FILM, WEBB OCH SOCIALA KANALER

Inget pappersmagasin, men ännu mer kommunikation och fortsatt massor av patos. Så skulle man kunna summera Svenska kyrkan Trollhättans satsning på att lyfta sin omfattande verksamhet med ökat fokus på webb, film och sociala kanaler.

– Vi har legat i framkant med Magasinet Patos. Nu tar vi med oss samma anslag till andra plattformar för att fortsätta vara del av Trollhättebornas vardag, säger kommunikatören Victoria Almén.

Kommunikatörerna Victoria Almén och Matilda Egenvall är kommunikationsnavet hos Svenska Kyrkan Trollhättan, som nu satsar ännu mer på webb, film och sociala kanaler.

DET FÖRSTA NUMRET av Magasinet Patos kom ut i december 2015. Det uppmärksammades på många sätt och magasinet nominerades bland annat till Svenska publishingpriset. Nu, snart tio år senare, håller du det 38:e numret i din hand. Du som är van Patosläsare känner att det är tunnare än det brukar vara. Anledning är en successiv nedtrappning av det tryckta magasinet för att i stället ta med de uppskattade reportagen in på Svenska kyrkans hemsida.

SAMTIDIGT UTVECKLAS

KOMMUNIKATIONEN ytterligare via bland annat Facebook och Instagram. Både i form av text, bild och film.

– Tryck- och distributionskostnaderna har ökat dramatiskt de senaste åren och när så gott om alla, även merparten av den äldre målgruppen, tar del av löpande innehåll via mobilen eller läsplattan så vill vi ta med oss våra berättelser om och kring vår breda verksamhet till de plattformar där merparten av Trollhätteborna faktiskt finns, förklarar Victoria Almén.

HON MENAR ATT Magasinet Patos ursprungliga tanke om att vara en "Kyrka på köksbordet" är en fortsatt viktig ledstjärna.

– Kyrkan finns alltid där som en trygghet och det handlar om så mycket mer än gudstjänsterna. Vår utmaning är att nå ut mer med bredden i kyrkans verksamhet. Inte minst för dem som kanske lever med förutfattade meningar och exempelvis inte känner till vårt stora sociala vardagsarbete bland ensamma och socialt utsatta, både ungdomar och äldre, säger Victoria.

UTÖVER DET HÄR 12-sidiga numret med extra fokus på höstens stundande kyrkoval, så kommer ett mindre magasin att ges ut även inför jul- och nyårshelgerna. Det blir det sista numret av Patos, som i tio år delats ut till alla hushåll inom Trollhättans församling fyra gånger per år.

– Magasinet har fått ett fantastiskt fint mottagande och vi får hela tiden beröm, både från lokala läsare och från församlingar runt om i Sverige. Och på samma sätt som vi visade vägen för kyrkans kommunikation med Patos, så vill vi nu ligga i framkant i digitala forum. Visst känns det på ett sätt lite vemodigt att Patos förvinns, men vi jobbar

vidare i samma anda och använder de frigjorda resurserna till att utöka både tillgängligheten och innehållet i vår kommunikation.

VICTORIAS KOLLEGA MATILDA EGENVALL konstaterar att den utökade digitala satsningen sammanfaller med ett växande intresse för Svenska kyrkan och existentiella frågor generellt. Inte minst bland ungdomar.

– Ur den aspekten känner vi också ett ansvar att möta dem och föra samtalet vidare även på sociala plattformar, där våra barn och ungdomar finns, säger Matilda. ♥

”

VI JOBBAR VIDARE I SAMMA ANDA

FÖLJ KYRKANS VARDAG

Scanna QR-koden med mobilkameran.

FÖRUNDRAS I TYSTNADEN

UNDER EN AV sommarens lediga stunder lyssnade jag på Göran Rosenbergs Sommarprogram i radions P1. En stor del av programmet handlade om hans år som utrikeskorrespondent i Amerika. Han reflekterade om det land han kom till under mitten av 1980-talet, och den utveckling han sett fram till idag, inte minst det senaste året. Utan att gå in på hans uppfattningar och ställningstaganden, vill jag ändå säga att han är skarp och klarsynt i sina analyser. Han ställer frågor, provar perspektiven och reflekterar över den tid vi alla går till mötes.

MITT I DETTA berättar han att han gick i kloster, inte på riktigt, men som gäst under en vecka. Munkarna, som tillhörde Trappistorden, lever i ständig tystnad – utom vid gudstjänsterna. Då sjunger de, sju gånger varje dygn. De tackar den Gud som skapar och ger liv om och om igen. De sjunger texter ur Bibeln egen psalmbok, Psaltaren, med lovprisningar för en värld som vi många gånger inte längre förmår att lovprisa och förundras över. Nära klostret har de anlagt en stig där de satt upp citat ur Psaltaren:

"Du låter källor rinna upp och bli till strömmar som forsar fram mellan bergen. De ger vatten åt alla markens djur, vildåsnor släcker där sin törst. Vid dem häckar himlens fåglar och sjunger bland täta löv. Du vattnar bergen från din sal, jorden mättas av allt vad du ger."

TIDEN VI LEVER i ställer oss inför många frågor. Reflektionerna, analyserna och samtalen har sin tid, men utan tystnaden är vi förlorade. Det är i tystnaden vi kan börja förundras. Det är i tystnaden det blir tydligt vad som verkligen är viktigt, och vad som inte är det. Genom årtusendena finns det också en erfarenhet av att tystnaden är en av Guds viktigaste mötesplatser med oss.

LIVET SOM TRAPPISTMUNK är inte för alla. Däremot är tystnaden, i ensamhet eller tillsammans med andra, en dold skatt för oss alla i en alltmer högljudd tid.

JAG HOPPAS ATT vi möts under denna höst i både samtal, reflektion, sång – och tystnad.

HENRIK TÖRNQVIST
Kyrkoherde
Trollhättans församling

ENKLARE ATT FÖRTIDSRÖSTA

Det närmar sig. Redan måndagen den 8 september inleds kyrkovalet 2025 för alla medlemmar i Svenska kyrkan runt om i hela Sverige. I Trollhättan kan du då börja förtidsrösta i bland annat Kyrkans hus fram till valdagen den 21 september. Efter det vet vi vilka 29 ledamöter från de sex nomineringsgrupperna som tar plats i kyrkofullmäktige 2026-2029.

TEXT & FOTO: ERIK TORSTENSSON

JÄMFÖRT MED DEN innevarande mandatperioden blir de sex ledamöter färre i Trollhättans kyrkofullmäktige den kommande mandatperioden. Eftersom antalet röstberättigade har sjunkit något till drygt 19 200 så har fullmäktige beslutat om att banta antalet ledamöter från 35 till 29.

– Minsta antalet utifrån vår församlings antal röstberättigade är 25 ledamöter, säger Pia Fogelberg vid Trollhättans församlings administrativa enhet.

FÖR ATT FÅ ÄNNU fler att verkligen utnyttja sin rösträtt kommer möjligheterna att förtidsrösta att utökas. Dessutom kommer förtidsröstningen ibland att knytas till både ordinarie veckoarrangemang runt om i församlingen plus att det lördagen den 20 september anordnas ett extra valevent vid Skogshöjdens kyrka. Det blir aktiviteter för hela familjen med bland annat hoppborg och ponnyridning för att fira in själva valdagen, som infaller söndag 21 september.

Sex nomineringsgrupper ställer upp i årets val i Trollhättans församling. Ny jämfört med valet 2021 är Vänstern i Svenska kyrkan.

I FÖRRA VALET röstade 3 277 personer, vilket motsvara-

Pia Fogelberg är valansvarig i Trollhättans församling.

MEDLEM SENAST 14 AUGUSTI? VÄLKOMMEN ATT RÖSTA!

Alla som ska rösta i kyrkovalet måste stå med i röstlängden där du är folkbokförd. Röstlängden tas ut 37 dagar före valdagen. Så du måste varit registrerad medlem i Svenska kyrkan senast 14 augusti 2025, för att vara få rösta på de nomineringsgrupper som du vill ska styra Trollhättans församling, Skara stift och Svenska kyrkan nationellt.

de ett valdeltagande bland de röstberättigade på drygt 16 procent i församlingen.

– Vi hoppas såklart kunna överträffa det i år och sett till möjligheterna och tillgängligheten till förtidsröstning, så tror jag på det. Samtidigt finns det ett ökat intresse för Svenska kyrkan, säger Pia.

– Öppettiderna för förtidsröstningen i Kyrkans Hus har dessutom utökats måndag-lördag med en timme så att det ska vara lätt att hinna förtidsrösta även på sin arbetslunch på vardagarna.

Du kan förtidsrösta i valfri röstningslokal, men på själva valdagen måste du som tillhör Trollhättans församling rösta i den lokal som anges på ditt röstkort. ♥

**SE FILMEN PÅ
PATOS PLAY!**

Scanna QR-koden med mobilkameran.

HÄR KAN DU RÖSTA 8-21 SEPTEMBER

Med start den 8 september kan du förtidsrösta i valfri vallokal, men på själva valdagen 21 september måste du rösta i den vallokal som anges på ditt röstkort. Alla medlemmar i Svenska kyrkan som fyllt 16 år har fått sitt röstkort hemskickat.

Måndag 8 sept

10.00 – 13.00 Kyrkans hus

Tisdag 9 sept

10.00 – 13.00 Kyrkans hus

Onsdag 10 sept

10.00 – 13.00 Kyrkans hus

15.00 – 20.00 Kyrkans hus

Torsdag 11 sept

10.00 – 13.00 Kyrkans hus

Fredag 12 sept

10.00 – 13.00 Kyrkans hus

Lördag 13 sept

10.00 – 13.00 Kyrkans hus

11.00 – 15.00 Götalundens kyrka

Måndag 15 sept

10.00 – 13.00 Kyrkans hus

Tisdag 16 sept

10.00 – 13.00 Kyrkans hus

13.00 – 20.00 Lextorpskyrkan

Onsdag 17 sept

10.00 – 13.00 Kyrkans hus

15.00 – 20.00 Kyrkans hus

Torsdag 18 sept

10.00 – 13.00 Kyrkans hus

17.00 – 20.00 Götalundens kyrka

Fredag 19 sept

10.00 – 13.00 Kyrkans Hus

Lördag 20 sept

10.00 – 13.00 Kyrkans Hus

14.00 – 17.00 Skogshöjdens kyrka

Söndag 21 sept

På valdagen är fem vallokaler öppna kl 12.00 – 20.00.

Se på ditt röstkort var du ska rösta då.

En röst i
kyrkoval
är en röst för
demokratin!

RÖSTKORT OCH LEGITIMATION

Du måste ha med ditt röstkort och legitimation när du förtidsröstar. Har röstkortet kommit bort kan ett nytt skrivas ut på plats. Du kan även ordna ett nytt röstkort med hjälp av Bank-ID.

HÄR RÖSTAR DU PÅ VALDAGEN

Den 21 september står totalt fem vallokaler öppna kl 12-20 i Trollhättans församling. Vilken vallokal du ska gå till står på ditt röstkort, som du som är medlem i Svenska kyrkan har fått via posten.

5

SÅ PERSONRÖSTAR DU

Du kan sätta ett kryss framför upp till tre favoritkandidater på valsedeln. Den kandidat som får minst 5 procent av sin grupps röster eller minst 20 röster får tillgodoräkna sig dem och kan avancera på sin nomineringsgrupps valsedel.

Läs mer om kyrkoval:
svenskakyrkan.se/trollhattan/kyrkoval

VÄND OCH MÖT
NOMINERINGS-
GRUPPERNA SOM
DU KAN RÖSTA PÅ.

4 FRÅGOR TILL NOMINERINGSGRUPPERNA I TROLLHÄTTAN

Vad skiljer de lokala nomineringsgrupperna åt? Och vilka kandidater finns det att rösta på? Här får du en snabbguide inför kyrkovalet 2025 i Trollhättans församling, då du som är medlem i Svenska kyrkan och har fyllt 16 år kan påverka vilka som tar plats i kyrkofullmäktige.

1. Vi ser Svenska kyrkans öppenhet som viktig och grundläggande, där den lokala församlingen är en resurs och en gemenskap för alla. En nära och öppen folkkyrka ska vara ett föredöme även som arbetsgivare och alltid ta kampen mot diskriminering i samhället. Vi mår om ett tillgängligt kulturliv, vårdar miljön och klimatet och värnar om en socialt hållbar kyrka i hela världen.
2. Solidariteten och allas lika värde.
3. Vara mer lyhörda och nå ut i samhället via olika sorters media.
4. Rösta och var med och säkerställ att Svenska kyrkan förblir en social stöttepelare som bland annat gör ett fantastiskt arbete med barn och ungdomar och integrationsfrågor. Vid kriser eller katastrofer är kyrkan ofta först på plats med stöd och hjälp.

1. Att verka för kyrkans enhet med Jesus i centrum. Att hjälpa och stödja ungdomar i deras sökande, eftersom det märks ett ökat intresse för kristen tro bland unga. Att värna kyrkans församlingsgemenskap. Vi vill bidra till hemkänsla och varierade verksamheter till uppbyggelse för alla åldrar.
2. Vi litar inte på politiska, filosofiska eller religiösa ideologier som växlar med tidens gång. Guds ord håller och består.
3. Vi är positiva till kommunikation via media och sociala kanaler, men det är viktigare att vi gör gott mot alla människor och leder dem till en personlig tro på Jesus. Det ger ringar på vattnet.
4. Vi behöver vädja om deras hjälp att rösta på opolitiska nomineringsgrupper, eftersom Svenska kyrkan för närvarande styrs av partipolitiska krafter.

1. POSKs vision är att Svenska kyrkan ska vara en gemenskap som speglar Guds vilja i gudstjänst och liv och som talar tydligt om Jesus Kristus. Att bygga levande församlingar är kyrkans viktigaste uppgift, där kyrkan välkomnar varje människa till delaktighet i församlingens liv. Vi vill förvalta våra fastigheter och kyrkor på ett långsiktigt, etiskt och hållbart sätt, och värna vårt kulturarv.
2. Vi är inte styrda av något politiskt parti, utan företräder församlingen. Vi har vår förankring i kyrkan, i församlingens gudstjänstliv och verksamheter.
3. Vi ska uttrycka vår stolthet och använda sociala medier, lokal-tidningen och församlingens hemsida för att berätta för fler om vad kyrkans anställda, ideella och många församlingsbor bidrar med i samhället.
4. Vad är viktigt för dig och din familj? Vill du vara med och påverka? Kyrkan står inför flera viktiga frågor och du kan vara med och påverka inriktningen, som också passar nya generationer.

Våra kandidater

- Bernt Berggren
- Annika Ebenholmen
- Jan Andersson
- Jennifer Lerman
- Bertil Olsson
- Carina Lorentzon
- Patrik Håkansson
- Viveka Dalhammar
- Kent Hörnlund
- Ulrika Floodh
- Erik Rydelid
- Gunilla Pettersson
- Helen Holtfors
- Jolanta Blomster
- Helena Nyström
- Jennie Olsson Örn

Våra kandidater

- Ville Lundman
- Inger Lindeskog

Våra kandidater

- Anita Glemring
- Dan Fogelberg
- Ingegerd Kallioniemi
- Thomas Glemring
- Dag Ennerdal
- Janina Nilsson
- Herranen
- Maarit Larinen
- Christer Jonsson
- Martin Elmgren
- Cecilia Riski
- Fredrik Sahlin
- Anders Karlzon
- Inger Dafgård
- Bengt Cederlund
- Veronika Westman

1. VILKA ÄR ER NOMINERINGSGRUPPS 3 PRIORITERADE FRÅGOR INOM TROLLHÄTTANS FÖRSAMLING?
2. VAD TYCKER NI FRAMFÖR ALLT **SÄRSKILJER ER FRÅN ANDRA NOMINERINGSGRUPPER?**
3. HUR VILL NI FÅ FLER ATT UPPTÄCKA OCH FÖRSTÅ **KYRKANS STORA SAMHÄLLSROLL** INOM T EX DET SOCIALA OMRÅDET?
4. **VAD SVARAR NI DEN SOM SÄGER: "JAG ÄR VISSERLIGEN MEDLEM I SVENSKA KYRKAN, MEN JAG TÄNKER NOG ÄNDÅ INTE RÖSTA KYRKOKVALET"**

VÄNSTERN I SVENSKA KYRKAN

ÖPPEN KYRKA – en kyrka för alla

1. Kyrkans uppdrag är att förmedla den kristna tron, inte att driva partipolitik eller ideologiska frågor. Vi vill se fler meningsfulla aktiviteter och trygg gemenskap i församlingen, särskilt för barnfamiljer, unga och äldre som ofta riskerar att hamna i ensamhet. Kyrkobyggnaderna är viktiga kulturarv och andliga mötesplatser. Vi vill se till att de används mer aktivt.
2. Vi fokuserar på kyrkans tro och tradition. Inte på att göra kyrkan till en arena för politisk aktivism. Vi säger nej till att kyrkan används för exempelvis klimatprotester, prideparader eller ideologiska symboler. Vi står för en kyrka som är tydligt kristen, förankrad i svenska traditioner och ser som sitt uppdrag i att hjälpa människor utifrån tron.
3. Genom att lyfta fram allt det goda kyrkan redan gör i mötet med äldre, ensamma, sörjande, unga i kris och människor i behov av stöd. Men också genom att vara mer närvarande lokalt i skolor, föreningsliv och aktiviteter.
4. Vill du att kyrkan ska stå för kristna värderingar och inte bli ett politiskt verktyg, så gör din röst hörd.

1. Att vara en aktiv samhällsaktör för social rättvisa och jämlikhet. Arbetet för hållbar utveckling och en bättre miljö. En öppen, inkluderande och feministisk kyrka för alla.
2. Det som framför allt särskiljer ViSK är vår tydliga koppling mellan en teologisk grundsyn och ett starkt politiskt samhällsengagemang för fred, rättvisa och jämlikhet. Vi ser kyrkan som ett "Guds folk på väg" där gudstjänsten utmanar oss att se det heliga i mötet med andra och att orättvisor vänds till rättvisa.
3. ViSK vill att Svenska kyrkan ska vara en aktiv samhällsaktör och få fler att upptäcka och förstå kyrkans stora samhällsroll, särskilt inom det sociala området. Vi vill synliggöra och stärka diakonin och använda kulturdiakoni som förmedlare. Vi vill fördjupa samarbeten med samhällsaktörer, betona kyrkan som mötesplats för stillhet, kamp och solidaritet samt kyrkans roll för fred och klimat.
4. Din röst gör skillnad för att Svenska kyrkan ska fortsätta vara en stark kraft för godhet, rättvisa och medmännisklighet – lokalt och globalt.

1. Att vara en kyrka för alla, där du får plats oavsett vem du är, med ett rikt gudstjänstliv både vad det gäller olika musikstilar och gudstjänstformer. Vi vill arbeta för att kyrkans sociala och diakonala arbete tar stor plats, får en tydlig roll och möter människor där de finns och verka för att ett interreligiöst samtalsforum där olika religioner kan mötas och samtala i respekt för varandra.
2. Vi är partipolitiskt oberoende. Vi ser att alla människor har samma värde i en värld där kärlek, rättvisa och ansvar för skapelsen går hand i hand. Vi tror på varje människas rätt att själv definiera sitt liv, sin identitet och tro.
3. Vi vill att kyrkan ska finnas överallt där människor finns och kännetecknas av hög tillgänglighet, låga trösklar och högt i tak. Kyrkan ska ta ställning i samhällsfrågor och höja sin röst när människor eller andras värden hotas.
4. Rösta för att fortsatt värna Svenska kyrkan som demokratisk organisation där varje medlem i direkta val vart fjärde år har möjlighet att påverka på kyrkans tre nivåer: församling, stift och det nationella kyrkomötet.

Våra kandidater

- Hans Bladh
- Britt-Mari Bladh
- Michael Salo
- Annika Andersén

Våra kandidater

- Thomas Schulz Rohm

Våra kandidater

- Arne Samuelsson
- Heléne Berglund
- Ulf Sundberg
- Yngva Nolkranz
- Eva Kärsd
- Ulrika Björk
- Reine Jakobsson
- Beatrice Ruud Lundvall
- Rune Johansson
- Amanda Laine
- Elisabeth Samuelsson
- Bengt Kristiansson
- Lis-Beth Forsgård
- Anna-Karin Westberg
- Britt Hallgren
- Kristina Gruvander
- Inge Eklund
- Gunnel Wadell

SE FILMEN PÅ PATOS PLAY!

Scanna QR-koden
med mobilkameran.

TEXT: ERIK TORSTENSSON
FOTO: JERRY LÖVBERG

AMANDA HÖLL KYRKAN ÖPPEN HELA SOMMAREN

Hon pluggar till lågstadielärare i Malmö, men den gångna sommaren såg hon till att Trollhättans kyrka hölls öppen för besökare från hela världen. Amanda Carlsson, 22, är en av många unga sommarjobbare hos Svenska kyrkan Trollhättan.

Amanda, med rötterna i både Vänersborg och Trollhättan, har samordnat sommarschemat för de sex ungdomar i 16-18-årsåldern som ansvarat för att Trollhättans kyrka kunnat besökas varje dag under juni, juli och augusti.

– Jag hade samma uppdrag förra sommaren och innan det har jag sommarjobbat inom Missionskyrkan i Trollhättan. Jag är uppvuxen med verksamheten i Equmeniakyrkan i Vänersborg, berättar Amanda, som stortrivts med sitt sommarjobb även i år.

– Jag har lärt mig att organisera och leda. Och just att få jobba med andra ungdomar känns extra roligt. Tidigare har jag mest jobbat med verksamheter för låg- och mellanstadiebarn.

FÖR TVÅ ÅR sedan flyttade hon till Malmö för att läsa till just lågstadielärare. Nu är hon igång med tredje läsåret.

– Både mamma och mormor har jobbat som lärare, så det är nog lite därifrån det intresset kommer. Men kanske framför allt att jag hållit i barnkör

Amanda Carlsson ser tillbaka på en sommar där Trollhättans kyrka återigen fyllts av både lokala och långväga besökare, som velat uppleva den fina byggnaden som blickar ut över älven.

tidigare. Det är roligt att få se aha-upplevelserna hos yngre barn och det betyder mycket att de får lära sig saker på olika sätt. Förutom att läsa och lyssna på fröken så tror jag det är viktigt att redan i tidig ålder få måla, pyssla och arbeta med sina händer.

Amanda gick det estetiska programmet på Birger Sjöbergsgymnasiet i Vänersborg.

– Jag har lite tankar på att sedan vidareutbilda mig till musiklärare också. Vi får se. Jag trivs i alla fall jättebra i Malmö. Det är en trevlig stad.

EN OCH ANNAN skåning har hon träffat i Trollhättans kyrka den gångna sommaren. Kyrkan är ett populärt besöksmål både bland Trollhättebor och semesterfirare och under sommarmånaderna 2025 har närmare 5 000 besökare från världens alla hörn tittat in i den mäktiga tegelbyggnaden ovanför fallen. Bara under Fallens Dagar hade kyrkan omkring 1 000 besökare.

– Vi har haft öppet varje dag klockan 11-18 och det blir lite som en extra turistbyrå. Vi har broschyrer och svarar på frågor om Trollhättan, förutom att vi visar runt och kan berätta om kyrkan. Den är väldigt färgstark med fina kontraster mellan de starka röda färgerna, som möter de vita väggar. Jag tycker väldigt mycket om den, säger Amanda.

Hon brukar själv alltid besöka kyrkor när hon är ute och reser.

– Hos mig infinner sig ett konstant lugn när jag går in i en kyrka. Det är något med luften, stämningen och alla inredningsdetaljer.

KALENDARIUM

GÖTALUNDENS DAG

13 SEPTEMBER KL 11-14

Hoppborg, häst och vagn, musikunderhållning, servering, tipspromenad och lotterier. Du kan också passa på att förtidsrösta.

MUSIK

ORGELSPA I LEXTORPSKYRKAN

Tisdag 16 september och 25 november kl 18.

TISDAGSORGEL I TROLLHÄTTANS KYRKA

Tisdagar kl 12.15 från 9 september.

AFTER WORK MUSIK I LEXTORPSKYRKAN

Fredag 3 oktober och 14 november kl 18.

MUSIK I GÖTALUNDEN

28 september kl 17 med ungdomskören Echoium.

19 oktober kl 17 med Projektkören.

MUSIKGUDSTJÄNST I SKOGSHÖJDENS KYRKA

9 november kl 17.00. Gospel med körer i Skogshöjden och Ola Jansson, under ledning av Malin Abrahamsson.

ALLHELGONA PÅ VÅRA BEGRAVNINGSPLATSER

Välkommen till våra kyrkor och begravningsplatser under allhelgonahelgen. Program kommer – håll utkik i våra sociala kanaler och på hemsidan.

CAFÉER & MÖTESPLATSER

Det finns många tillfällen att mötas i Trollhättans församling. Scanna QR-koden för att hitta en mötesplats som passar dig.

HANDARBETE I LUGNETS TECKEN

24-26 OKTOBER

PÅ GRÄSVIKEN KURS- OCH LÄGERGÅRD

Handarbeta tillsammans med andra en helg när hösten är som finast. Mer information och anmälan finns på hemsidan.

ANDAKT MED VÄLSIGELSE AV HUSDJUR

LÖRDAG 4 OKTOBER KL 14.00, LEXTORPSKYRKANS KLOCKSTAPEL

Över hela världen firas den helige Franciskus den 4 oktober. Utifrån hans kärlek till allt levande brukar husdjur tas med denna dag till kyrkan för en speciell välsignelse.

KUL PÅ HÖJDEN I SKOGSHÖJDEN! 20 SEPTEMBER KL 14-17

Häst och vagn, chokladprovning, korvgrillning, musikunderhållning och sagobuss. Du kan också passa på att förtidsrösta.

BRITTAS SALONG

11 SEPT, 16 OKT, 13 NOV & 4 DEC

Information om föreläsare och biljettsläpp hittar du på vår hemsida och Facebook.

Det här är ett smakprov på vad som händer i Trollhättans församling. Läs mer på svenskakyrkan.se/trollhattan/det-handar, Facebook eller i Ttela.

VANVÅRDADE GRAVPLATSER KAN SÄGAS UPP

Kyrkogårdsförvaltningen i Trollhättan söker sedan tidigare hundratals gravrättsinnehavare till gravar på Håjums och Götalundens begravningsplatser som inte skötts om på väldigt länge.

– På samma sätt kontaktar vi löpande gravrättsinnehavare till gravar som inte hålls i vårdat skick, säger arbetsledaren Andreas Molin.

TEXT: ERIK TORSTENSSON | FOTO: JERRY LÖVBERG/MARIA KARLSSON

Enligt begravningslagen ska alla gravar hållas i ordnat skick och ansvaret ligger på gravrättsinnehavaren, som dock i sin tur kan betala för tjänsten att låta av kyrkogårdsförvaltningen sköta graven. Kyrkogårdsförvaltningen gör varje år tillsyn av alla gravar både ur skötsel- och säkerhetsaspekter.

En bedömning görs i varje enskilt fall.

SKULLE DEN ÅRLIGA översynen av gravplatser utan skötselavtal landa i att det finns brister, så informeras gravrättsinnehavarna om det via ett rekommenderat brev som måste lösas ut. Om inte gravrättsinnehavaren återkopplar så går ärendet vidare. I slutänden, och efter flera möjligheter för grav-

rättsinnehavarna att agera, så upphör den 25-åriga gravrätten som ingått i den avlidnes kyrkoavgift.

– Vi tog förra året ett samlat grepp om cirka 150 gravrätter på Götalunden och Håjum som behöver ses över och där vi inte fått kontakt

med ansvariga gravrättsinnehavare. Vi har satt upp anslag på begravningsplatserna, publicerat på Svenska kyrkans sociala kanaler och även lagt upp alla namn på de begravda

GRAVAR SOM INTE SKÖTS SKAPAR EN HEL DEL IRRITATION

på Svenska kyrkan Trollhättans hemsida. För de gravar där ingen återkopplar innan 1 januari 2026 så kommer gravrätterna att återgå till kyrkogårdsförvaltningen, berättar Maria Karlsson.

EN HANDFULL HAR HÖRT AV SIG

HON KOMBINERAR JOBBET som kyrkogårdsarbetare med att administrera alla gravplatser och gör även säkerhetskontroller av stenar. Den breda efterlysningen av gravrättsinnehavare till vanvårdade och till synes bortglömda gravar har hittills resulterat i en handfull som hört av sig.

– Totalt sett finns fler än de omkring 150 gravrätter som vi gick ut med i slutet av förra året, men vi började med dem, säger Maria.

Det finns flera aspekter på varför det är viktigt för Kyrkogårdsförvaltningen att få svar. Förutom att såväl begravningsplatserna och de enskilda gravplatserna enligt regelverket ska vara i "ordnat och värdigt skick", så börjar det rent krasst att bli ont om mark för nya gravplatser i Trollhättans församling. Medan det söks efter nya områden, så är det angeläget att de gravplatser som redan finns verkligen görs tillgängliga på nytt om de inte finns någon som tar hand om dem längre.

DEN 25-ÅRIGA GRAVRÄTTEN och rätten till en begravning omfattar alla svenska medborgare och finansieras via begravningsavgiften, som betalas via skatten. Den är helt frikopplad från medlemsskapet i Svenska kyrkan, men det är Svenska kyrkan som har statens uppdrag att hantera begravningsverksamheten utifrån begravningslagen, fastslagen av riksdagen. – Det kan finnas en rad anledningar till varför en grav inte sköts. Ibland är det rent sociala skäl och kan hänga ihop med sjukdom, eller att gravrättsinnehavaren helt enkelt bor långt bort och inte har tiden. Oavsett anledning så kan en smidig lösning vara att teckna ett skötselavtal med oss, säger Andreas Molin.

HAN JÄMFÖR SJÄLVA avtalsprincipen för en gravplats med att hyra bostad.

– Där finns också regler för vad som gäller mellan en hyrestagare och en hyresvärd och du måste sköta ditt boende och inte störa andra hyresgäster. Gravar som inte sköts skapar en hel del irritation och missnöje bland anhöriga som har gravrätter intill. Skötseln handlar också om att visa respekt för den som är begravd.

Kyrkogårdsarbetaren Maria Karlsson administrerar även säkerhets- och skötselfrågor kring gravarna.

3 ENKLA GRUNDTIPS FÖR GRAVSKÖTSEL

1. Rensa ogräs och klipp gräs med jämna mellanrum så det inte blir vildvuxet runt gravstenen.
2. Klipp ner småträd/buskar så att de inte skenar iväg och blir meterhöga eller breder ut sig utanför gravplatsen.
3. Har graven en grusbädd så kratta gärna ibland och håll rent från ogräs och gräs, så att den inte blir överväxt.

Har du svårt att klara av eller hinna med gravskötseln, så kan du kontakta Trollhättans kyrkogårdsexpedition och beställa tjänsten "Gravskötsel". Det finns två grundpaket med olika tillval, eller om du bara vill ha hjälp med gräsklippning eller trimning.

Ring och beställ gravskötsel 0520-47 30 00 eller mejla till: trollhattans.begravningsexp@svenskakyrkan.se

Mer info finns på:
svenskakyrkan.se/trollhattan/kgf/skotsel

TILLSAMMANS VÄXER VI SOM MÄNNISKOR

Bli medlem!
Ring 0520-47 29 00

Alla behöver mötas och att kunna dela tankar och känslor med varandra. Svenska kyrkan finns alltid där för dig. Både när livet känns enkelt och i stunder när det känns motigt och meningslöst. Att vara kyrka är så mycket mer än att fira gudstjänst.

Sedan staten och Svenska kyrkan skildes åt 2000 är det valfritt att vara medlem i Svenska kyrkan. Begravningsavgiften är dock obligatorisk för alla som är folkbokförda i Sverige och betalar kommunal inkomstskatt. Avgiften finansierar krematorier, begravningskapell, begravningsplatser och all kyrkogårdspersonal som arbetar med begravningsverksamheten, som staten har givit Svenska kyrkan i uppdrag att hantera.

Som en av 5,6 miljoner medlemmar i Svenska kyrkan bidrar du samtidigt med din medlemsavgift till att människor får ett sammanhang i glädje och sorg, genom hela livet. Kyrkorna kan hållas öppna och fyllas med liv, gudstjänst och konserter och vara

en viktig samlingspunkt dit alla är välkomna. Samtidigt går en stor del av medlemsavgiften till att hjälpa människor i utsatthet här i Trollhättan, i Sverige och ute i världen.

EN STOR DEL AV MEDLEMSAVGIFTEN GÅR TILL ATT HJÄLPA MÄNNISKOR I UTSATTHET

Diakoner, präster, musiker, pedagoger och ideella besöker äldre, driver körer, anordnar verksamheter för förskolebarn och deras föräldrar, erbjuder konfirmandverksamhet, möter utsatta barn och ungdomar och stöttar bostadslösa eller människor på flykt. Det pågår dygnet runt, 365 dagar om året. Välkommen som medlem, du också.

Svenska kyrkan

MAGASINET PATOS delas ut 4 ggr/år till samtliga 25 500 hushåll inom Trollhättans församling. **ANSVARIG UTGIVARE:** Henrik Törnqvist **REDAKTÖR:** Victoria Almén **REDAKTION:** Katharina Klingborg, Caroline Egenvall, Victoria Almén, Mari Andreasson, Matilda Egenvall, Petra Waller, Heta Andreasson, Andreas Molin **TEXT, PRODUKTION & FORMGIVNING:** Yo Adrian **TRYCK:** Risbergs AB **PAPPER:** Trycks på FSC-certifierat papper. Omslag GalerieArt Silk 250 g, inlagga GalerieArt Matt 130 g. **DISTRIBUTION:** PostNord **UPPLAGA:** 25 500 **ADRESS:** Kyrkans hus, Drottninggatan 42, Box 161, 461 24 Trollhättan **TELEFON:** 0520-47 29 00 **MAIL:** patos@svenskakyrkan.se

Miljömärkt trycksak
3041 0589

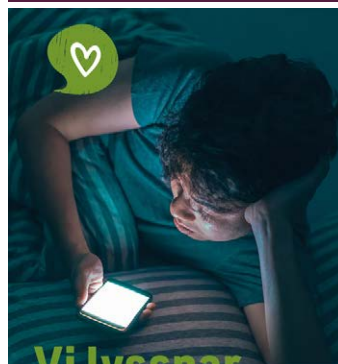
Behöver du någon att prata med?

Vi för inga journaler och har
tystnadsplikt.

Samtalsmottagningen:
0520-47 29 85

Lämna ett meddelande i vår
röstbrevlåda så ringer vi upp.

[svenskakyrkan.se/
trollhattan/samtal](https://svenskakyrkan.se/trollhattan/samtal)

Vi lyssnar på dig!

Här finns vi och vill
lyssna på och prata
med dig. Måndag,
torsdag och söndag
kl 19–22. Året om.
Alla har tystnadsplikt
och du är helt anonym.

kyrkanssos.se/natvandarchatten

Musslan är en kostnadsfri
stödgruppsverksamhet för
barn 7–18 år som har en
närstående med beroendeproblematik
eller psykisk sjukdom. Musslan är ett
samarbete mellan Svenska kyrkan och
Trollhättans Stad.

Kontakt: 070-390-86-88
trollhattan.musslan@svenskakyrkan.se